

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések, közlemények intézendők.

Aratás mindenfelé.

Peng a kasza, hullnak a rendek mindenfelé . . . Magasan áll a juliusi nap s veti tüzei sugarait azokra a munkásokra a kiket a hajnalszó oda int a hullámzó, érett vetések elé.

Az ország különböző vidékeiről jött jelentések szerint a termés általában nem csak kielégítőnek, de határozottan kitűnőnek mondható.

A földesurak azonban nem tartják kitűnőnek, de még kielégítőnek sem a bért, a mit egész évi fáradságos munka után a termés által nyernek. Valóban ijesztő az a szomorú jelenség, hogy inuen onnan leáldoz annak a rég híres gazdavidágnak minden reménysége az iránt, hogy egykor még visszaereri annak a földnek az értékét, a mely a szabad vám behozatalok, hiányos közzgazdasági rendszer, szervezetlenség által hovatovább értéktelenné válik.

A gazdavidágnak az állam iránti kötelezettsége napról napra óriási mérvben fokozódik, a drágaság nagy mindenfelé, minden ágban, a gabna ára tíz év alatt felére csökkent, míg a munkásoknak folytonosan Amerikába vándorlása miatt beállott cselelőhiány a munkabért két aunyira csavarta fel. A gabna még egyszer drágább, a munka még egyszer drágább, míg a gazdák termékei feldolgozott állapotban csodálatosképpen emelkedett értékűek, ez, a pusztá tény! Veszedelmes tény a gazda világra.

Az iparos, a kereskedő, a hivatalnok osztály változatlan halad a kor igényeivel.

S ha akadályoztatnék, egy hatalmas szervezkedéssel helyre üti tekintélyét.

A gazdák azonban egy változatlan gépmunkát végezhetnek. Ennek az árát valamikor megfizették; — ma, ha így marad, egy iszonyu bukás elé néznek s velük egy tekintélyes irányadó Társadalmi kaszt, a középosztály bukik.

A gazdákkal nem törődik senki, érdekeiknek nincs igaz harciosa a parlamentben, nekik nincs szervezetük, náluk hiányzik az összefogás, a mely ma már felébredt az egyérekkel bíró legalsóbb munkás nép osztály között is. Nekik ha nem országosan, de megyénként, kerületenként kellene csatlakozni s központot alakítani, mely folytonosan érdekeik mellett agitáljon. Csak úgy képezhetnének szilárd védfalat ama veszedelmes áramlat ellen, mely ellenük fellépett.

Magyarország mindenkor fontos földművelő állam volt, biztos jövőjét nem a mileniumi parádé, nem a valuta rendszer, nem politikai pártáryalatok hanem a föld értéki tekintélyének megszerzése, helyreállítása biztosítja. A parlamentben időnként csiszolt beszédben egy-egy „honatya“ megemlíti a gazdák bajait s ezzel aztán vége minden további intézkedésnek.

Ennek sem más a tanulsága mint az, hogy a parlamentben hibázik az az elem, mely leginkább volna hivatva hatalmas testületté kifejlődve megadni az ország irányát, — hibázik a gazda, a földbirtokos osztály. Fiskálisok helyett gazdák kelleuének, hecprovokátorok helyett az állam érdekeinek igazi osztályosai.

Azért ajánlatos, hogy ők szervezkedjenek: ajánlatos, hogy a választó polgárok gazdákat érdekesítsenek bizalmukra, a mely hatalmas testületet alkotva, orvosolni fogja elnyomott gazdasági viszonyainkat, a mely leghatározottabban biztosít még egy ezre éves tekintélyes feunállást Magyarországnak, a mely küzd, hogy legyen reményünk böterméskor azt mondani: van termés elég, nem hiába küzdöttünk! Ez a gazdák kötelessége, ez joga a mostani veszélyes áramlatokkal szemben.

Geisel Biró Zoltán.

„Betyárirodalom,“ „bicskanyél“

A „Csongrádi Közlöny“ mult számában a mi kedves plébánosunk „irodalmi“ oldala láról mutatja be magát. Átkokkal vegyített rágalmaikat cikázó villámként ragyogtatja hivi elött. Azt prédikálja ez a hirhedt és kopasz pap, hogy: „a lapszerkesztőiroda, mely eddig a „Csongrádi Lap“-ban üzte Ujhelyi Náudor és Réti Ferencz szabadelvű izlésének nemesítésére ékes irálygyakorlatait a betyárirodalomból most egyszerre az ollóval szerkesztett jeles lapba tette át főhadi szállását, s onnét mutogatja, hogy milyen lesz hát az a társadalmi béke mely Éder János visszavonulásával Csongrádon be fog következni.“ Milyen elvetemültséggel párosult butaság szükségesség ahhoz, hogy valaki a század vége felé ilyen naiv gyanusítással illessen intelligens uri embereket? Fölöslegesnek és méltónak nem

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Ej madár.

A május tart, s a kór letört az ágyba,
A fáknak illatát beérezem,
A vágy, mint napra hajló felleg szárnya
Tűnő borut hajt át kedélyemen.

S andalgok álmodó emlékezéssel
Alkonyba elmerült multak felett, —
Romok közt ébredő bagolyként éjjel
Ilyenkor messze lát a képzelet.

Mit máskor eltakar a napnak fénye,
S a mikre járva feun nem gondolok:
Alakot ir hosszú elmélyedésbe,
Sok sejtelemszerű, rejtett dolog.

Se méla féynél, mint nagytón látom
A létnek apró, bomló sejtjeit
Állandó semmi sincs a föld határon,
S csak édes elmulás az élet itt.

Kisteleki Ede.

Eredj, te gyáva . . .

Irta: Móra István.

VII.

Hchutz nem aludt azon az éjszakán.
Tudta mit kell tennie, tudta, mit mondott
az asszony, — de félt.

Félt. Istenem, félt. Szabad-e félni?
Szégyen az ugy-e?

Soha békességes tollnál egyebet nem
forogatott, — amaz sportot üz a vérontásból.
Az egy rone, erkölcsi rone ő apa. Ha meg-
öli? Itt ez az asszony, itt ez a két gyerek.
Neki semmije: apja anyja nincs, — Rozner
napról napra él . . . mi lenne velük.

Félt, mondom. Szabad e félni?

Lám az egész sajtó, — folytatta mentő
gondolatait, — ostorozza az örült mániát,
a társas egyletek elítélik, a nagyváradi
halott hörgése fölzárta az egész társadal-
mat ez ostoba istenitélet ellen. Nem, nem-
fog verekedni, a vesztés biztos tudatában.
Nem.

Alig lép a contourba, jön a Moukles
két segéde.

Ugy, tehát még az, a sértő, az akar
elégtételt. A kis ember feldühödött.

— Mit akarnak? Elégtételt akarnak?
Takarodjanak innét; én fogok, én elégtételt
venni, a bíróságnál, a nyilvánosság ítélő-
széke előtt, szégyeljék magukat, önök ott
voltak, tudják, ki a bűnös. Takarodjanak
vagy a szolgát hívom.

VIII.

Mindkét fél nyilatkozott. A vezérczik-
kek, tárczák éles hangon támadták a kép-
zelt párbajhősöket, dicsérték a hidegvérű
családapákat, kik holmi ripók biztos fegy-
verének ki nem állnak. szigoru intézkedé-
seket vártak a törvényhozástól s az olvasó
publikum szivében egyetértett velük. Aztán
ugyan ez a publikum, mikor a lap végén
a csillagos nyilatkozatokat elolvasták, neve-
tett a kis zsidó esetén.

IX.

Mikor az nap este Schutz hazament s
meg akarta ölelni a feleségét, az asszony
szilaj kézzel ellökte magától.

— Eredj, te gyáva . . . . .

Hatodik évfolyam.

artottuk Hegyi pátert arra, hogy szennyese mivoltával foglalkozunk, de hát lévén ő Csougrádon a „betyárirodalom megteremtője: nem térhetünk ki előle. S, ha a történet-író majdan összeállítja a pater által alapított „betyárirodalom műremekeit“: megvagyunk győződve arról, hogy a „legbetyárabb műremekek Hegyi Antal fanatizált egyházi cikkei lesznek, melyeket a „Csougrádi Közlöny“ című ultramontán izü papi lapban ereszt világgá. Azt írja ez a feutebb tisztelt lelketlen lelki atya, hogy mi paktálunk a „Csougrádi Lap“-pal, hogy cikkeinket közösen írjuk a főszolgabíró helybeuhagyásával. *Igy rágalmazni, csak pap rágalmazhat!* A betyárizmus irodalmát Hegyi alapította és terjeszté, *Mi e tényállást ünnepies kijelentéssel tesszük, mely alkalommal egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy mi a „Csougrádi Lap“-pal együtt nem dolgoztunk és nem fogunk soha!* Undorral utasítjuk tehát vissza azon gyausitást, melyet a „betyárirodalom“ nagy tehetségű alapítója reánk hárit. E gyanu visszahárul ő reá, mert ő a felelős a béke feldulásáért. E silányul alaptalan gyanu valószínűleg onnan származik, hogy mi Hegyi jellemét illetőleg egy nézetten vagyunk a „Csougrádi Lap“-pal, mely már néhányszor kiporolta azt a reverendát, mely kompromittálja a papi tisztességet, mely semmikép sem fér össze a papi méltósággal, a plébánosi állással. Nagyon naiv pária az, a ki nem velünk leane egy véleményen akkor, midőn Hegyi Antaltól rebegünk fohászszerű zoltárokat.

A főszolgabíró urat pedig e lapok hasábjain kérjük, — saját érdekében, — hogy bizonyítsa be Hegyi Antalnak, miként mi nem a közigazgatás e forumától kérünk tanácsot akkor midőn egy ilyen közönséges lelki (disznó) pásztor-ral kell a küzdő térre lépni. Mert hiszen így is el kell azon időnek jönni, hogy a város a salaktól, szennytől és piszoktól ment legyen. A mi csak úgy lehet séges, ha Hegyi, a társadalm e degenerált papalakja Csougrád falai közül távozik, még pedig rövid idő leforgása alatt.

A „pápák bünei“ című könyvben el vagyunk mondva, mit műveltek a papok a néppel. Nem akarunk idézni az illető műből egy szót sem, csak azt kell e helyen konstatálnunk, hogy a „betyárirodalom“ megteremtőjének szent apostola azon időben szent gyakorlatai által hatalmassá nőhetett volna ki magát . . . . .

Azt hazudja ez a pap, hogy mi „ollóval“ szerkesztjük lapunkat. Ez ismét oly állítás, mely a valósággal és a tisztességtudással valóban — hadi lábbon áll. Ezt különben tudják ott, a hol tudni kell! Hát azt hiszi Hegyi Antal, mivel mi „betyárirodalommal“ nem foglalkozunk, hát kénytelenek vagyunk szellemi szegénység miatt az ollózás művészetéhez folyamodni? Dehogy! Add ő mi nekünk elég anyagot — vezercikkekre! No meg azt megengedi tiszteletes szerkesztő ur, hogy pl. az 1891. évi „Tiszavidék hatodik számában: „Papi fizetésről szóló ének“, — 10-ik számában: „Temető ü y“-rol 11. számban: „Le a fátyollal!“, 12. számban: „Nyilt levél főtisztelendő Hegyi plébános urnak“, 20. számban: „A csougrádi róm. hath. pap erénye“, 39. számban: „Az Isteut káromló pap“, 40. sz.: „Hegyi plébános viselt dolgaiból“, zsarolás, Lamu Julianna, Rezel György órája, stb s egész láncolata a bűncselekményeknek fűződik az ön szent s puritán(?) jelleméhez s ön mer nyilt sisakkal élénk örhi? ! . . . .

Látja ezen eljárása a valódi „szamarugás!“ . . . .

Nos tisztelt plébános ur, álljon itt ön és Éder közti tárgyalásról szóló tudósítás, mely a „Pesti Hirlap“ ez évi jan. 9-iki számában mutatja önt be újra az érdeklődő ismerősöknek. Ime! Olvassa plébános ur:

Törvénykezés.

„Hegyi plébános sajtópöre.

(Saját tudósítónktól)

Szeged jan. 9.

A sűrűn szerepelgető Hegyi Antal csougrádi nagytérmetű plébánoshoz volt ma ismét szerencsése a szegedi esküdtszéknek, a mely előtt, mint annak idején jeleztem, csak a mult év végén intéződött el a Bozó Mihály csougrádi polgár ellen indított sajtópöre, csöndes kibéküléssel. A panaszos plébános, lelkiatyához illő szelidséggel a most vádlottként szereplő Éder János volt csougrádi szerkesztő társát is bécüléssel kintta meg és ez azt elfogadván, a páter ezen második sajtópöre is békekötéssel ért véget.

Enek a sajtópernek is dr. Rózsa Iszó, Hegyi Antal ügyvédje, volt a békítő szelleme, a ki már Bozóval is kibékítette a pátert az esküdtek mulatságára. Pedig Éder, a kinek nagylelkűen megbocsátott, a következő kifejezésekkel cirógatta meg közleményeiben: „Hegyi páternek a rágalmazás éltető elme“. — *Öt veszem felelősségre mint azon hitvány aljas banda fejét, a kinek egyedüli mestersége a becsület gyilkosság.* — *„Piszkosabb rágalmazó még eddig papi talárt nem viselt.“* — *„Egy tisztességes ember sem fog akadni, a ki ezen csuhába bujt arcátlan hazudozótól a legmélyebb megvetéssel el ne fordulna.“*

Az ellenségek már kész békülési programmal léptek, az esküdtszék elé, melynek megalakulására ilyenformán szükség sem volt mire a panaszos visszavonta Éder elleni vádját, a kinek ügyét dr. Polgár Sándor ügyvéd képviselte.

A törvényszék jegyzőkönyvébe Rózsa dr. a következő sorokat mondta be: „miután Éder János azon sértéseket, melyekkel Hegyi Antalt a „Csougrádi lap“ című ujság 1893. évi július 23-án megjelent 30-ik számában illette, — visszavonta, ennél fogva vádjától eláll s panaszoltat tovább üldöztetni nem kívánja s az eljárást s a költségeket kölcsönösen megszüntetni kéri.“ A törvényszék természetesen megszüntette az eljárást.

Jól vigyázzon szentszéki ülnök ur, mert ha egyszer úgy véletlen jó kedvében a „Tiszavidék“ „ollozó mestere“ felsorolja a sajtóbíró és a törvényszék előtt ezen bűneinek szakadatlan láncolatát: akkor nem tudjuk, kinek lesz kedvezőbb alkalma megismeri a csillagbörtön belsejét? Tudja meg kedves plébános ur, mi nem a betyárirodalom terjesszük házrészmagyságu körmondatokkal, a mint ezt önök teszik kivétel nélkül: hanem röviden és velősen tesszük a papirra, a mit mondani akarunk. S ha így néha tollunk hegyére felszurjuk egyik, vagy másukat, hát csak a közérdek kívánalmainak teszünk ezzel eleget. s ha ez önöknek oly annyira fáj, viseljék megadása, mert mi bizony mindig biztos talajon dolgozunk, s mi a kurivánál is kifo ijuk mutatni vádjaink igaz voltát még akkor is, ha ott valyamely urnak bizonyos fokú protekciója van is valakinél; legalább a monda szerint a valamely ur a „polgári kör“ disztermében ezzel szokott tüntetni . . . .

Vagy talán azt hiszi, mivel nekünk nincs egy „tót zatyafi“ római vigézőnk, a ki még mindig Rómából utazik, hát nem vagyunk képesek eredeti közleményekkel szol-

gálni olvasó közönségünknek? Ilyet csak egy ultramontán anarchista, egy néppárti nihilista, egy papi csuhába bujtatott veszedelmes szocialista, egy mindenféle kenőccsel megkent és szörnyen fanatizált örült állithat.

Avagy talán nem anarchista rögeszme szükséges olyat állítani, [hogy mi nevünkkel a főszolgabírói hivatalat takarjuk?

Vadabb dolgot még emberi állat nem mondott ennél! Hegyi egész bátran kiadhatná az ő saját ultramontan irodalmi magaslapon álló külön szent szótárát. Mert tudunkkal ember még nem irt ilyen szavakat, miut „betyárirodalom remekei“ stb. stb.

Azt mondja az a Hegyi Antal, hogy „sem Éder, sem Blázsik, sem Szilber nem csinálhat belőle manővert, mert ahhoz mindenik egy-egy nulla“ Ugyan, ugyan szentszéki ülnök ur! Üljön le és piruljon, ha ugyan még képes! Nem is akarunk mi manővrozni, csak azt elérni, hogy büuhalmazai miatt Csougrádról továbbittassék, s ennél fogva egyikünk sem képvisel „egy-egy nullát.“ Hanem, hogy a világ megtudja az ön nulláinak számát, azt kegyes engedelm nélkül is ide nullázzuk, mert ön nem egy, hanem 2 nullát ér. (00)

Mi nem keresünk már öure méltán illó epitetonokat és szavakat, mert már a szótárt e tekintetben kiaknálták velünk együtt mások is. S ennél fogva, megbocsássa, nekünk a t. olvasó, ha a plébános által alapított „betyárirodalom“ útjára nem térünk. Egyébként álljon itt a „Tiszavidék“ 1891-ik évfolyamának márczius 15-iki számában „Le a fátyollal!“ című cikke, melyben a városi tanács tanácsnokai a következő beadványt intézték a tanácshoz:

Folyó hó 20-án, vagyis vasárnapján a nagymise kezdetén Hegyi Antal plébános ur a szószékre lépven s ott, a hol a hívek lelképülésére az Istennek malasztal telt igéit hirdetni, ott hol azokat a jámborságra, egymás iránti szeretetre és becsülésre buzdítani lett volna köteles — helyben a szent háromság közelében felállított Kiss féle mechanikai műszínházról szólva a többek közt teljes páthosszal o'fanyilatkozott, hogy az a hatóság és előljáróság sem becsületes, a ki azt ott felállítani megengedte, nem becsületes ember vagy asszony a ki abba belemegy, az sem becsületes, a ki abba gyermekeit bereszti s még számtalan a hatóság becsületét sértő oly kifejezéseket használt, melyek a jelen volt összes hívek közmegebotránkozásával találkozottak.

Tisztelt tanács! Ha Hegyi Antal helybeli plébános urnak eddigi számtalan brutalitása szó nélkül hagyatott, nevezettnek hivatalos állására való tekintettel, de már azt, hogy a szószékről a hatóság becsületét megtámadja, azt rágalmazza, a hívek előtt pelengére állítja s egyáltalán, hogy onnan lázító beszédet intézzen a hívókhöz, ezt tovább tűrni a városi tanácsnak sem nem lehet, sem nem szabad, — mert hova jutunk, ha éppen a pap igyekszik megfertőzteni az erkölcsöket? Ugyanazért egy a közönség érdeke, mint a tisztelt Tanács saját reputatioja érdekében.

Tisztelettel kérjük a Tisztelt tanácsot, miszerint Hegyi Antal helybeli plébános ellen egy a helybeli kir. járásbírósnál vád feljelentéssel élni, valamint a megyés püspök Ö Exllentiájához felterjesztést intézni sziveskedjék, azonnal szigoru megbüntetése s illetve Csougrádról leendő áthelyezése iránt.

Teljes tisztelettel vagyunk! A tisztelt tanácsnak!

alázatos szolgálói:

Máté Imre s. k.
Szóke Illés s. k.
id. Kaszanitzky Ferencz s. k.
Lantos Antal s. k.

K i v o n a t

Csongrádon. 1889. évi június hó 22-én tartott tanácsülés jegyzőkönyvéből.

Olvastatott M. I., Sz. I., K. F. és L. A tanácsbeliek panaszos kérelmük, mely szerint a f. hó 20-án vagyis urnapján Hegyi Antal helybeli plébános által a szószékéről, a szt. háromság közelében felállított Kiss Adolf féle mechanikai műszínházról szólva odanyilatkozott: hogy az a hatóság vagy elöljáróság sem becsületes, a k azt ott felláztatni megengedte nem becsületes ember és asszony, a ki abba bemegy, s még számtalan, a hatóság, becsületét sértő oly kifejezéseket használt, melyek a jelenvolt összes hívők közmegebotránkozásával találkoznak; ez alapon a hatóság becsületének szószékéről példengérré tételéért Hegyi Antal plébános ellen a helybeli kir. járásbírósnál a vádfeljelentést, a megyés püspök Ö méltóságánál pedig megbüntetésére és áthelyezése iránti lépések megtételét kéri.

V.

A panaszos kérelem a tanács többsége által elfogadtván, ennek folytán Hegyi Antal plébános ellen a vádfeljelentés megtételével a hatóság nevében Mészáros Károly jegyző, a püspök Ur Ö méltóságához nevezett plébános megbüntetésére és áthelyezése érdekében a felterjesztés elkészítésével Borbás Mihály jegyző megbízottai határozattal.

Miről stb.

Kmft.

M. K.
jegyző.

(P. H)

Ezen körülményt pedig ajánljuk első sorban a vármegyei hatóságoknak figyelembe azért, hogy ezen fontos okmányok el ne vesszenek akkorra, midőn a vizsgálatra ennek égető szüksége lesz. Főszolgabíró ur, alispán és főispán urak most vigyázzanak itt az alkalom! . . .

A „megvetésre“ méltat bennünket, s mégis foglalkozik velünk?

Oh ellentétek ellentéte! Ép ma három hete, hogy egy ostoba „szamárrugás“ című hírrel megsértett bennünket.

Eszünkbe se jutott volna róla egy szó val is megemlékezni. De hát, ha őn üt, mi ne üssünk? Hó, hó! „Nem úgy uram, az ég ne nem! Te tetted azt, hogy Csongrádon a népek átka vagy!“

Hát aztán elítéli azok jellemét a kik úgy írnak, mint *Éder János, Blázsik Mihály, Turcsányi és Bozó Mihály, meg Kaszanitzky Dénes? Hátrább az avarokkal szent atyánk! Jegyezze meg jól magának, hogy ezen felsorolt uri emberek mindig bírnak oly önzetlen és puritán jellemmel, mint őn! S messze tulszárnyalják őt a tisztesség mezején. Azok közül még egy sem pofozta ki a templomból özv. Magdicsné hábaszonty azért, mert református; azok közül egy sem ütött még a feszülettel hátba, sem harangozót, sem aszszonyokat! A temető fáiból azok közül egy sem épített még csikóakolt; azok közül egy sem gyűlöli a zsidó papot és a zsidókat, csak azért, mert zsidóknak születtek! Hát idáig jutottunk? Hát azért kellett a „bettyárirodalmat“ szétszédi ülnök urnak megalapítani? Ugyan miért henczeg ennyire? Henczegéseit majd mi még csak eztán fogjuk*

méltatni, különben, mint a mult választások idején *Pinzsky Ferencz* a „Pesti Hirlap“ hasábjain!

Tehát csak folytassa alaptalan áskálódásait! Mi résen leszünk és az ellenünk intézett támadást visszaverjük oly annyira és oly módon amióben még pap nem részesült a század végén! Egyelőre ennyit! . . .
Dixit.

Ujdonságok.

— **Hegyi és Sima.** A f. hó 4-én folyt le a szentesi kir. járásbírósnál, a Máhr Kázmér által Sima Ferencz ellen — becsületsértés miatt indított bünyű tárgyalása. Az eset az, hogy egy Sima Ferencz-nél eszközölt foglalás alkalmakor, melyen Máhr Kázmér mint zárgondnok szerepelt, Sima Ferencz és Hegyi Antal durván rátámadtak a foglalókra és a többek közt Máhr Kázmért betörő rablóknak nevezték. Hegyi pátert ezért már előzően elítélte a bíróság és ez az ítélet már jügerős is. Sima Ferencz azonban védte a képviselői immunitás, ki kellett előbb kérni a háztól és csak miután kiadták, volt lehető a tárgyalás megtartása, melyre, miután a kifizűtt első határidőben meg nem jelent, most a f. hó 4-iki újabb határidőre az elővezetése lett elrendelve. A megejtett tárgyalás során, a tanuhalgatással megállapítván a becsületsértés az eljáró bíró Sima Ferenczre 20 frt pénzbüntetésre ítélte és a költségek megtérítésében marasztalta el.

— **Esküvő.** Oszterhuber Rókus, A Szénássy Ferencz utóda cég tulajdonosa, f. hó 7-én vezette oltárhoz Szepesy Boriska kisasszonyt. Szepesy József földbirtokos kedves leányát.

Iskolai értesítők

A Szegedi sz. kir város köztörvényhatósága által fentartott községi felsőbb leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam az 1895—96. iskolai évben szeptember hó 1-én fog megnyitni.

A női kereskedelmi tanfolyam feladata nőknek alsóbb fokú kereskedelmi foglalkozásokra való előkészítése és czélja az, hogy a nőket olyan kereskedelmi ismeretek és ügyességek birtokába juttassa, a melyek segítségével mint levelezők, könyvvivők, pénztárnokok stb. üzletekben alkalmazhatók legyenek, vagy mint önálló üzletvezetők, ha az üzleti költségek szerényebb mértéke folytán kereskedői segítségnyújtat nem alkalmazhatnak, szükség esetén a könyvvezetőt a könyvek és levelezés vitelében szakértelemmel helyettesíthessék.

A tanítás ideje teljes 9 hónap: szeptember 1-től május 31-ig.

A felvétel feltételei: A női kereskedelmi tanfolyamba oly leány növendékek és nők vétetnek fel, kik polgári vagy felsőbb leányiskola 4 osztályát, vagy a felső népiskolát legalább elégséges eredménnyel végezték. Felvehetők továbbá olyan leányok és nők is, a kik fevételi vizsgálaton igazolták, hogy van kellő előképzettségük a tanfolyam sikeres elvégzéséhez.

E vizsgálat tárgyai:

1. magyar nyelvtan és magyar fogalmazás; ez utóbbi tantárgyból annyi kívánatik, a mennyi a polgári vagy felsőbb leányiskola III—IV. osztályában megszerezhető.

2. Számtan. Teljes jártasság a négy alapműveletben egész és törtszámokkal, a hármas szabályhoz tartozó feladatok megfajtása és a láncszabály.

3. Földrajz; különösen Európa, Ázsia és Amerika földrajza.

A felvételi vizsgálatért az összes tárgyakból 5 frt díj fizetendő.

A beiratások és felvételi vizsgálatok szeptember hó 1., 2 3 napjain a községi felsőbb leányiskola igazgatóságánál történnek s a tanítás szeptember 4-én kezdődik.

A növendékek személyenkint 50 frt tandíjat fizetnek, mely két egyenlő részben, vagy havi részletekben is lefizethető. Azon esetben azonban, ha annyi tanuló jelentkezik felvételre, a mennyi tandíjjaival teljesen fedezni fogja a tanfolyam fentartási költségeit, úgy szegedi illetőségű szegénysorsu de kiváló szorgalmu és előmenetelű növen-

dékek kivételesen tandíjmentességben részesíttetnek.

Egyebekre nézve az érdeklődőknek a községi felsőbb leányiskola igazgatósága bővebb felvilágosítással szolgáland.

— **Eljegyzés.** Lichteustein Ignác városi hivatalnok, s a helybeli aranyifjúság előkelő tagja eljegyezte Löwi Janka arhölgyet — Szeutesről. Öszintén gratulálunk!

— **Részlet az ember tragédiájából.** A mult csütörtökön délután vándor komédiások jártak be kopott szekéren a várost. A kocsi tetején 4 szál deszka volt, s e négy szál deszkán apró porontyok czifra, de rongyos trikóban öltözve ugráltak, s produkáltak hajmeresztő dolgokat. Nyolcz tagból állott a „társulat“. Az édes anyja, nővére és gyermekei. Addig, míg a leányok hajlongtak a deszkák fölött jobbra balra, a fiúcskák futottak tálczával kezökben krajczárokat koldulni ennyivalóra. Sajaúlat vett erőt a „néző publikumon“, midőn e jobb sorsa érdemes család kínos vergődését nézte a rekenő hőségben . . .

Az anyja verklizett, a gyermekek buk-fenceztek, a lányok „szaladgáltak“ fillérekért Kaptak is néháyat, legott vetek gyümölcsöt és ettek szegények; ki tudja mióta koplaltak.

„A föld forog, a gépezet mozog!“

— **„A gözcséplők és karánfűtők“** folytatásos vizsgálata a Mikes Gyula kir. főmérnök s államépítészeti hivatali főnök elnökele alatt Szegeden szervezett bizottság által folyó évi július 16-án délután 3 órakor kezdve a m. á. r. t. szegedi állomása szivattyu telepén fog megtartani, miről az érdekeltek zson figyelmeztetéssel értesíttetnek, hogy a vizsga letételére vonatkozó kellően bélyegezett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged, posta palota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kifizűtt nap déli órájáig benyújtaniok vagy betérjeszteni.

Irodalom.

Szeless Adorján lapja. A sajtópereiről ismeretes „Olvasd“, a melynek most is Szeless adorján a főszerkesztője érdekes részleteket közöl Szeless külföldön való üldözötéséről és bujdosásáról. Az „Olvasd“ mint hetilap be lévén tiltva, most csak havonként egyszer jelenik meg és előfizetési ára fél évre 1 (egy) korona. Az előfizetés Buda pestre Régi posta-utca 4 sz. a. kiadói vatalba küldendő. A ki áprilistól kezdve fizet elő, megkapja az elkobzott áprilisi számot is, a melyben foglaltatik dr. Takáts Zoltánnak most már felmentett czikke „Pusztuljon el a Hentziszobor!“

A Szlav Baróti-féle Magyar nemzet története 17-ik füzeté most jelent meg. Ezen füzettel a nagyértékű mű első kötete immár teljes, csupán a czimlap és tartalom jegyzék hiányzik még, melyek a legközelebbi füzetekkel jönnek. A most megjelen 17-ik füzet három műmellékletet és 22^ü szövegbe nyomott illusztrációt hoz; a m^e mellékletek; Pannonia és Dácia térkép (tervezte Dr. Baróti L., rajzolta Hatsek Ignác, Atilla és Leó pápa) (Raftael Santi festménye). Alurány ostroma (Doré Gusztáv rajza).

Szerkesztői üzenetek.

K. R. H. Lapunk szük kerete következtében a svájci misepénzokról szóló cikkünk ezuttal elmaradt. Azonban legközelebb meg fogunk róla emlékezni. Azonban már most biztosítjuk, hogy azok Hegyi ur által minden kétséget bírálólág elcsavartattak. Arra val legalább az a körülmény, hogy beszámolni épen nem hajlandó.

K. H. urnak Budapest Felvetett kérdésére válaszólag megnyugtathatjuk, hogy Bozó Mihálynak Hegyi Antal elleni sajtóperében hozott ítélet ellen előbbi által benyújtott semmisségi panaszt a curia 8862 B. f. 1895 sz a elfogadván, az összes e tárgyu iratok oda felterjeszteteni rendeltettek. Tehát nem lehetetlen, hogy a szegedi kir. törvényszék 2996 895 sz. ítélete ellenére Hegyi Antal marasztaltatni fog. Figyelmeztetjük azonban Bozó Mihály urat, hogy az esetlegesen megtartandó újabb tárgyalás alkalmával szolgálunk mi neki olyan terhelő adatokká Hegyi Antal ellen, melyek következtében ügye bizonyosan diadalmasan fog befejezéshez jutni.

Hatodik évfolyam.

B. I. Az ön verse is telve van hibákkal, melyeket mi nem érünk rá kijavítani. Árpád urnak adja át, ő úgy is, kritikus, talán segít rajta.

Kisasszony. »Oda a főzőkanálhoz« című poemáját ellettük s a bugaczi koncerton Hazai urral előadtuk.

NYILTTÉR*)

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban stb. postabér és vámmentesen. hazhoz szállítva és mintákat postafordulóval küld HENNEBERG É. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben Svajcza czimzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

377 vh. szám.
1895

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járás-bíróság 1728 895 számú végzése által Hoffer Márkus, New-York életbizt. társ., Cserna Györgyné, Strausz A., Kúp Gyula és társ. czég javára lak. Budapesten stb. végrehajtást szenvedett Dr. Hoffmann Arthur ellen, lak. Csongrádon 91 frt 08 kr. tőke, ennek

1895 évi június hó 10 napjától számítandó 6% kamatai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 1208 frtra becsült szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2807/895. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis alperes lakásán leendő eszközlésére 1895-ik évi július hó 17. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezau árverésen — az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 3. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott nál egy példányban írásba beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételárára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csongrádon 1895. évi június hó 28-án.

Bogyó János

kir. bírósági végrehajtó.

ESZENCZIAKAT

rum, cognac, mindennemű szeszes italok, asztali likőrök és különleges-ségek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a leg-

kitünőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta eceteszenzenciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

Kiváló eredményért kezeskedem.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák különlegességek gyára PRÁG.

190. D.

1-21

Clayton & Shuttleworth Váci-körút Budapest 63. sz. mezőgazdasági gépgyárosok által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

LOCOMOBILIS és gőzcsepítő- és kőszelők, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénmogyók.

"COLUMBIA" a legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsológok, daráló, őrlő-malmok.

2 és 3 vasu élék gazdasági gépek.

Egyetemes acél-élék és minden egyéb

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Az embernek nincs az **EGÉSZSÉG** enél drágább kincse, miért is az, a ki új vagy idült gyomor-, bél-, tüdő- vagy mellbaj, valamint minden **belső bajban,** és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés ájulás, felbőfőzés, aranyér, epetululás, máj-és altesti bántalmak, vértululás, a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyálalás, álmatlanság, szívdobogás, köszvény vagy csuszban szenved, biztos sikert ér el az **EGÉSZSÉGI REGULATOR** által. Ára használati utasítással 2 kor. (1 frt.) Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 filérrel (20 kr.) több.

SZÉTKÜLDÉS A VIDEKRE csakis a „HATYUHOZ“ czimzett 16-20 gyógyszerterárból, BUDAPEST VI., szabolcs-utca 32. szám.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás igazgatóság pártfogása alatt) lévő

MENTOR Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szm.

*) E pártfogást **DÁNIEL ERNŐ** magy. kir. keresk. min. ur ő nagyméltósága 4512 95. sz. iratában biztosította.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

»ELLÁTÁSI KÖNYVECSKÉKET«

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kállítás- és szórakoztatási- szelvényeket,

1 kiállítási tombolajegyvet, végül egy 2000 koronás baleset biztosítási barchát tartalmaznak. Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4-4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz). - Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak;

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — **A „Mentor“ Ellátási-Vállalat.**

Dr. Morzsányi Károly országgy. képvis. elnök Ehrlich G. Gusztáv főv. biz. tag: gyáros mint elnök, Rózsa Lajos igazgató, Tarkács Zsigmond első magy. ált. bizt. társ. közp. főfelügy. Hegedűs Dániel titkár Stadler Károly főv. biz. ház és tag szálloda tulaj.

Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve